

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. B. Adalberti oratio, pœnitenti meretrici morbum, pro Purgatorio impetrat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

Cap. XXVII. Undecima morb. caussa, ut ad pœnitentia vocemur. 283
de dentium, aut renum, aut pedum dolore, querimur, & cælum.
terramque lamentis complemus? Sancti, ob leuia delicta, grauia
tormenta lubentes pertulerunt: nos, ob grauissima crimina, le-
uissimas poenas vix sustinemus.

Fuerunt tamen etiam magni peccatores, qui, ob sceleras
sua, malling in hac vita, morbos cruciantes, quam in altera
flammas purgantes tolerare, atque idecirco morbos sponte ele-
gerunt. Insigne eius rei exemplum extat in vita R. Adalberti Matth. Ra-
derus volum² Bavaricæ
sanctæ pag.
323.

Monachi Altachensis, qui generoso & perantiquo sanguine Sue-
uorum, è militari familia dynastarum Hayerloana oriundus, post
juuenilis ætatis licentiam, infra Reginoburgum ad ripam Da-
nubij secundæ Boicæ, inter oppida Straubingam & Dekendor-
fum, à Poppone Abbe in cœnobium Altachense receptus,
miros in vita spirituali progressus fecit, adeò martyrij sitiens, ve
etiam inter barbaras & paganas gentes vellet Christum prædi-
care. Hac Adalberti virtus Popponem inuitauit, ut ei curam juuen-
titis, & scholarum commendaret, parviciamq; committeret, & ad
proximum demum ab se gradum Prioris eucheret, cum in omni officiū
munere ita se tractaret, ut nihil ab eo plus antistites desiderare posset. In-
de magis in dies ac magis virtus Adalberti inclarescere, prodigijs ma-
nifestis in vulgo prodi, concursus ad illum veluti certum periclitani-
tum asylum fieri, scelerum & flagitorum sarcinis onerati ad pedes
illius accidere, onera delictorum ponere, medicinam agris animis qua-
rere. Ille omnibus certatim succurrere, multieq; per pœnitentiam
calum aperire. Erat inter ferè depositos & deploratos, certe peccandi
consuetudine inueteratos muliercula, quæ corpus, seu quæstus seu vo-
luptatis caussa, inter procos vulgauerat, nec tamen eò progressa erat,
ut spem salutis poneret. Morbo suo remedium quæstura Adalbertum
supplex conuenit, ignoscere impura, & veniam prateritus impertiretur,
spondere se continentiam, moresq; sanctiores. Accepit condicionem
hanc imperitus animorum medicus Adalbertus, curam agra conscientie
admonet, & cali spem facit, si de catero vitam emendatiorem palli-
ceatur. Nihil non promittunt agri mortales, sed non perinde quod pro-
misere, præstant; quod nemo satis suam ipse animi imbecillitatem ex-
ploratam habeat. Misnia (nam hoc cognomentum puella fuit) cum
aliquandiu voluptatibus inconcessis temperasset, atate flore q; corporis.

VIII.

XI

N° 2   & i^o

284 Cap. XXVI. Undecima morb. causa, ut ad pœnitentiam vocemur,
¶ insidijs procantium, artibusq; hostis generis humani circumuenta
signata voto pudicitiam rursus violans, vulnusq; recrudescens apud
Adalbertum acerbis lachrymis deplorauit. Qui cum illi, consulto prius
Numine, auctor esset, ut victum labore quereret, lanam faceret, co-
lum tractaret, otiumq; vitiorum omnium perennem fontem studiof-
fissimè declinaret, ¶ sicuti venenum hauiisset, statim per lachrymas &
confessionem reiiceret. Parnit monenti, & usu studioq; virtutis eò per-
uenit, ut iam omnia corporis gaudia repudiaret, casteq; viueret. Tum
Adalbertus ut securam salutis redderes, quasinit ex puella, quando
Iudici supremo pro delictis vita præterita vellet satisfacere, viuâne, an
mortua? hic cum illa, velut olim Mauritus Imperator, omnino pre-
sentis vita cruciatus umbram ad futuros esse non ignoraret, hic, in-
quit, cum D. Augustino, mi Pater, hic ore, hic seca, & in æternum
parce. Vide, inquit Adalbertus, ne te voti huius olim pœnitentia-
¶ ingressus adem sacram cœpit numen suppœx venerari, rogareq; ut
pœnitentem hic mulierem expiatet, nec pœnas à mortua severiores exi-
geret. Exin, altero mox die, tantus faminam capitis dolor invaserit, ut
manibus pedibusq; in globum collectus, sursum deorsumq; ritu pila vol-
ueretur, & incredibili celeritate, spectante illo ipso & miserante, qui
hoc litteris consignauit, raperetur. Atq; inter hac tormenta membro-
rum, & aurium & lingua ferè usū deslituebatur, nisi quod subinde
Magna Dei Matris & opitulatrix Virginis nomen, ipsumq; Adalber-
tum inclamaret. Sed erant morbo sua sepe internalla, uti respirare
misera nonnumquam posset. Quandocumq; tamen vel Adalbertum
respiriebat vinum, vel mortui posse a tumulum resuscitabat, identidem
pœna recurrebat, ut publicè constaret, cui tanti cruciatus corporis in-
acceptis essent referendi, quos mulier, pro certo futura gratia pignore,
grato, volenteq; animo sustinebat.

IX.

Iob. 33. 19.

Psal. 6. 3.

Hoc est, quod apud Iobum legimus de Deo hominem non
solum puniente, per morbos, sed etiam sanante atque emandan-
te. Increpat quoque, inquit Eliu, per dolorem in lectulo, & omnia
offa eius marcescere facit. Si quis enim ad alias Dei voces corre-
ptionesque obsurdescit, neque sit melior mitibus verbis, tunc
seuerius loquitur, & arguit in furore, & in ira corripit, coniicitq;
contumacem in lectum, & grauissimum mōrbum, & paulatim
vim doloris acuens, vitamque ad summum discrimen adducens,

ex